

**Аналіз
результатів опитування здобувачів вищої освіти ОС Бакалавр
у НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»
щодо дотримання принципів академічної доброчесності**

Опитування було проведене у період з 21 жовтня по 9 листопада 2025 року з використанням онлайн-платформи Google Forms. Участь респондентів була анонімною та добровільною, що забезпечило відкритість відповідей і дотримання етичних принципів проведення дослідження.

Анкетування проводилося з метою комплексного вивчення рівня обізнаності студентів щодо норм та принципів академічної доброчесності, визначення їхнього розуміння основних форм її порушення, а також оцінки ставлення здобувачів освіти до цінності освітнього процесу та усвідомлення ними можливих наслідків недоброчесної поведінки. Окрему увагу приділено аналізу ефективності існуючих механізмів реагування на випадки академічної недоброчесності та напрацюванню практичних рекомендацій щодо вдосконалення академічної культури у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

Цільовою аудиторією дослідження стали здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за різними освітньо-професійними програмами у Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут». Опитування охопило студентів різних курсів і спеціальностей, що дозволило отримати більш репрезентативну картину рівня академічної доброчесності та сформувані обґрунтовані висновки щодо подальшого розвитку освітнього середовища інституту.

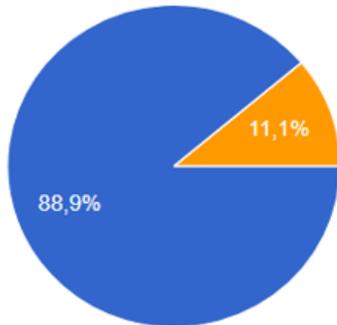
Розподіл респондентів відповідно до освітньо-професійної програми, за якою вони здобувають вищу освіту

<i>№</i>	<i>Освітньо-професійна програма</i>	<i>Кількість здобувачів чол.</i>
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	18
2.	Економіка	20
3.	Облік і оподаткування	18
4.	Психологія	22
5.	Соціальна робота	24
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	28
Разом		130

Результати опитування продемонстрували високий рівень обізнаності здобувачів освіти щодо сутності та значення поняття «академічна доброчесність».

Розподіл відповідей респондентів на запитання «Чи знайомі Ви зі змістом поняття «академічна доброчесність»?»

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

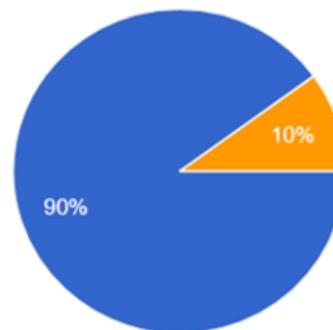

● так
● ні
● важко відповісти

ОПП Облік і оподаткування

ОПП Економіка

ОПП Психологія

ОПП Соціальна робота

Більшість респондентів розуміють зміст поняття «плагіат» та усвідомлюють потенційні наслідки у навчальній і науковій діяльності.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи відома Вам сутність поняття «плагіат» та можливі ризики, які з ним пов'язані?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей		
		так	ні	частково
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	96,4%	-	5,6%
2.	Економіка	95%	-	5%
3.	Облік і оподаткування	88,9%	-	11,1%
4.	Психологія	95,5%	-	4,5%
5.	Соціальна робота	91,6%	-	8,4%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	96,4%	-	3,6%

В процесі опитування студенти підтвердили, що їм відомо про обов'язкову перевірку текстів усіх курсових і кваліфікаційних робіт на унікальність та виявлення рівня текстових запозичень.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи відомо вам, що тексти всіх курсових та кваліфікаційних робіт проходять перевірку на рівень унікальності (з метою уникнення плагіату)?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей	
		так	ні
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	100%	-
2.	Економіка	95%	5%
3.	Облік і оподаткування	94,4%	5,6%
4.	Психологія	95,5%	4,5%
5.	Соціальна робота	100%	
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	100%	

Розподіл відповідей респондентів на запитання «Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації та посилання на використані джерела?» свідчить про неоднорідний, проте загалом достатній рівень поінформованості студентів.

Зокрема:

- більшість опитаних продемонстрували високий рівень обізнаності щодо академічних стандартів цитування та правил оформлення посилань;

- незначна частина респондентів зазначила, що не володіє необхідними знаннями з цього питання;

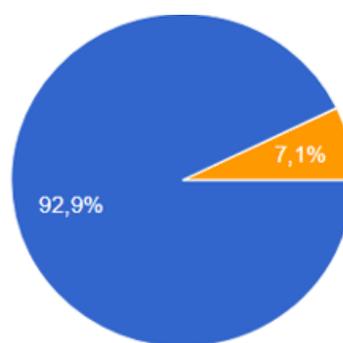
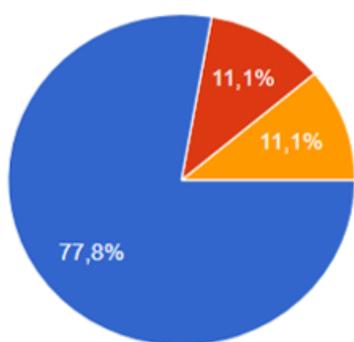
- окрема група студентів має базове розуміння принципів цитування, однак потребує уточнення окремих вимог і практичного відпрацювання навичок правильного оформлення джерел.

Отже, результати дослідження актуалізують потребу в удосконаленні інформаційно-роз'яснювальної роботи, зокрема шляхом розроблення додаткових методичних матеріалів, проведення тематичних тренінгів, консультацій або інтеграції відповідних модулів у навчальні дисципліни з метою поглиблення знань і формування стійких практичних навичок академічного письма.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації та посилання на використані джерела?»

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

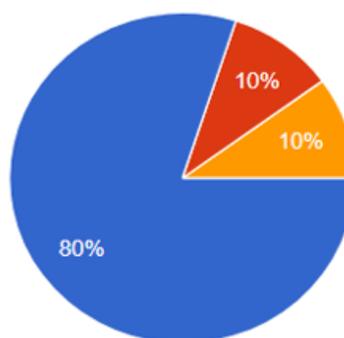
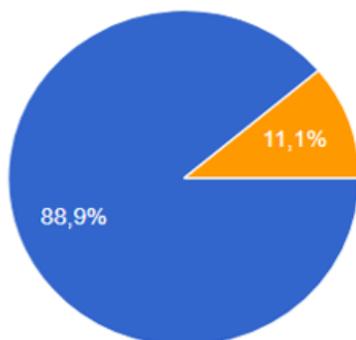
ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

● так
● ні
● частково

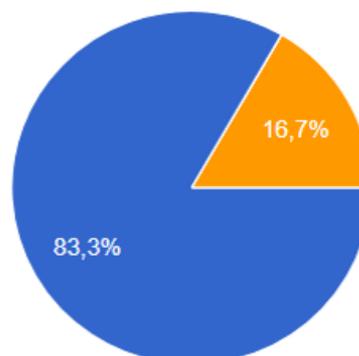
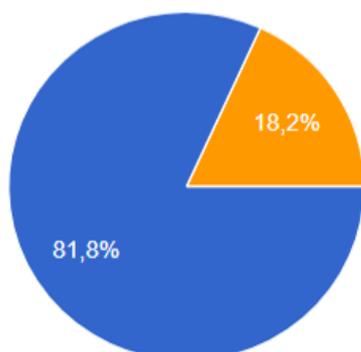
ОПП Облік і оподаткування

ОПП Економіка

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

|

Значною є кількість студентів, які не порушували принципи академічної доброчесності. Проте, певний відсоток опитаних зауважили, що все ж таки вдавалися до нечесних практик у процесі навчання в інституті.

Причинами таких дій здобувачі вищої освіти вважають:

- вільний доступ до інтернет джерел;
- допомагав штучний інтелект;
- ШІ допомагав перевірити правильність відповідей тесту;
- недостатній рівень підготовки або розуміння навчального матеріалу;
- прагнення отримати вищу оцінку;
- відсутність належної мотивації до навчання;
- недостатню обізнаність щодо наслідків порушення принципів академічної доброчесності.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи доводилося Вам вдаватися до нечесних практик порушення академічної доброчесності під час навчання в інституті?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей	
		так	ні
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	16,8%	83,3%
2.	Економіка	10%	90%
3.	Облік і оподаткування	11,1%	88,9%
4.	Психологія	9%	91%
5.	Соціальна робота	8,4%	91,6%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	7,1%	92,9%

Погляди респондентів щодо впливу недоброчесних практик на засвоєння професійних знань і навичок виявилися неоднозначними. Частина опитаних не вбачає суттєвого негативного ефекту таких дій на результати навчання. Водночас переважна більшість здобувачів вищої освіти переконані, що академічне шахрайство має негативні наслідки.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи вважаєте Ви, що списування, плагіат, обман та інші прояви недоброчесності негативно впливатимуть на освоєння професійних знань та навичок?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей		
		так	ні	важко відповісти
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	83,3%	5,6%	11,1%

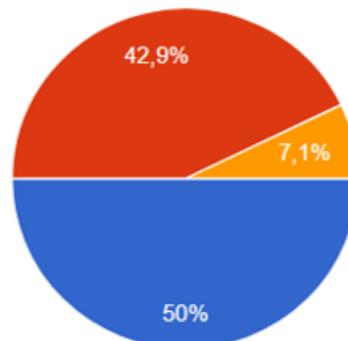
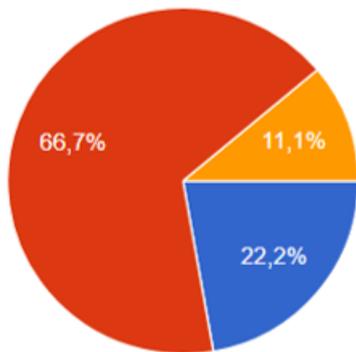
№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей		
		так	ні	важко відповісти
2.	Економіка	70%	10%	20%
3.	Облік і оподаткування	77,6%	5,6%	16,8%
4.	Психологія	86,5%	4,5%	9%
5.	Соціальна робота	91,6%	-	8,4%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	92,9%	-	7,1%

Відповіді здобувачів вищої освіти на наступне питання дозволяють оцінити ступінь інтеграції технологій штучного інтелекту в освітній процес.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи користуєтесь ви інструментами штучного інтелекту (наприклад: ChatGPT, Grammarly, Copilot, DALL·E, Google Bard тощо)?»

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

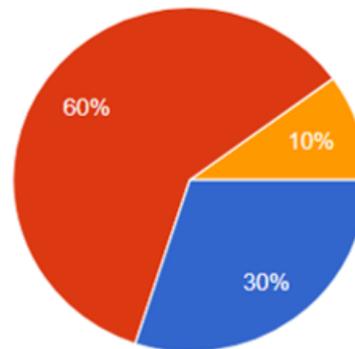
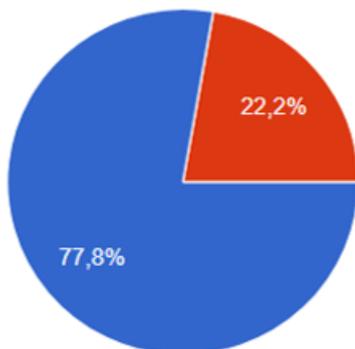
ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

● так, регулярно
● іноді
● ні, ніколи

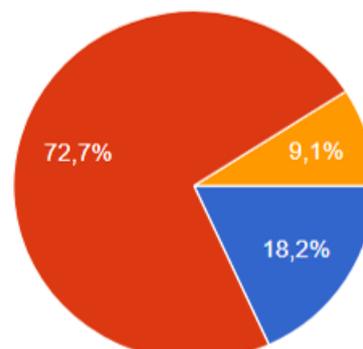
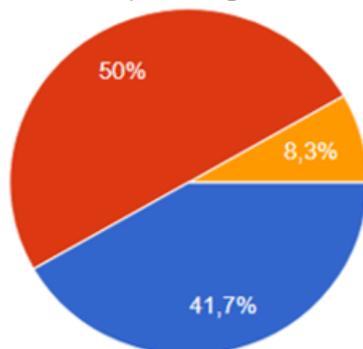
ОПП Облік і оподаткування

ОПП Економіка

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

Аналіз відповідей респондентів на запитання про мету використання інструментів штучного інтелекту дозволяє визначити основні напрями та завдання застосування ШІ в освітньому процесі, а також виокремити провідні мотиви, якими керуються студенти під час його використання.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Якщо Ви обрали «так», з якою метою використовуєте ШІ?»

№		ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та інвестиції	ОПП Облік і оподаткування	ОПП Економіка	ОПП Професійна освіта (Цифрові)	ОПП Соціальна робота	ОПП Психологія
1.	виконання навчальних завдань	-	5,6%	-	-	-	4,5%
2.	пошук необхідної інформації	83,3%	88,9%	50%	7,1%	100%	77,3%
3.	написання текстів курсових /контрольних робіт	5,6%	-	-	-	-	-
4.	створення зображень	16,8%	5,6%	50%	71,4%	8,4%	22,7%
5.	програмування	-	5,6%	10%	75%	16,8%	4,5%
6.	розваги	16,8%	16,8%	50%	50%	91,6%	77,3%
7.	комунікація	16,8%	22,4%	30%	28,6%	16,8%	22,7%
8.	пошуку рішень складних завдань	11,1%	5,6%	60%	28,6%	8,4%	22,7%

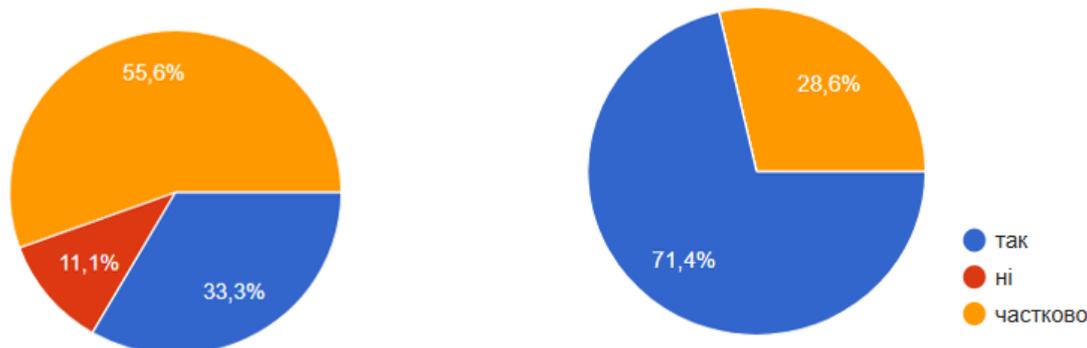
Розподіл відповідей респондентів на запитання «Чи впевнені Ви у своїй здатності критично оцінювати потенційні переваги та ризики використання штучного інтелекту в освітньому середовищі?» дає змогу визначити рівень сформованості критичного мислення та цифрової компетентності здобувачів освіти.

Отримані результати вказують на необхідність планування заходів із підвищення інформаційної культури та відповідального використання технологій штучного інтелекту в освітній практиці.

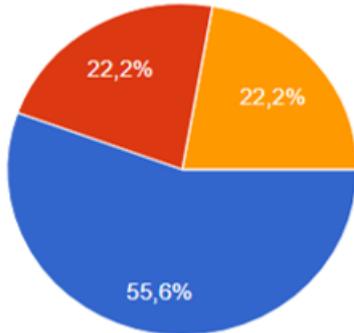
Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи впевнені Ви у своїй здатності критично оцінювати потенційні переваги та ризики використання ШІ в освітньому середовищі?»

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

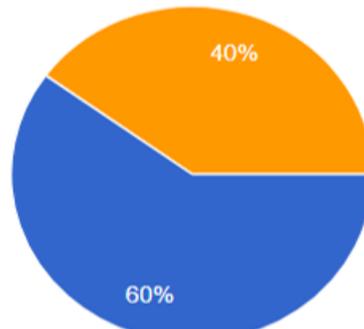
ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

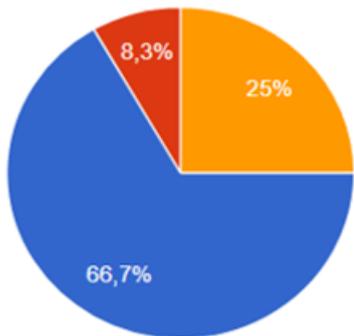
ОПП Облік і оподаткування

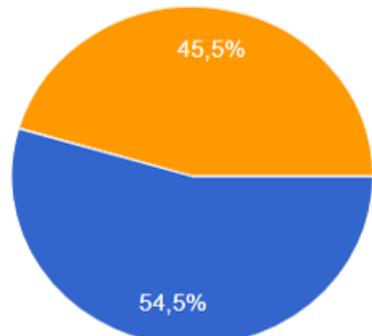
ОПП Економіка

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

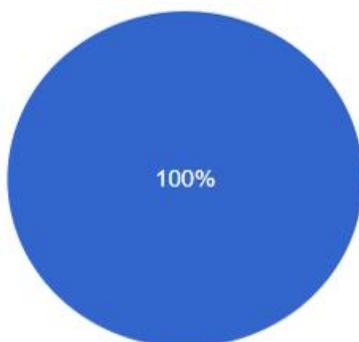

● Так
● Ні
● Частково

Питання дотримання цінностей академічної доброчесності є важливою частиною освітнього процесу. Так, більшість здобувачів вищої освіти підтвердили, що в інституті діє Кодекс академічної доброчесності, поважається доброчесність і чиниться протидія академічному шахрайству.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи діє в інституті Кодекс академічної доброчесності, поважається доброчесність і чиниться протидія академічному шахрайству?»

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

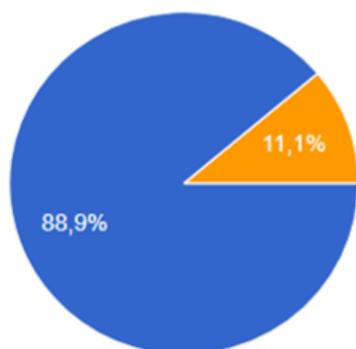

ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

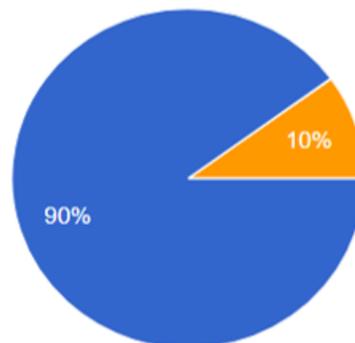

● Так
● Ні
● Частково

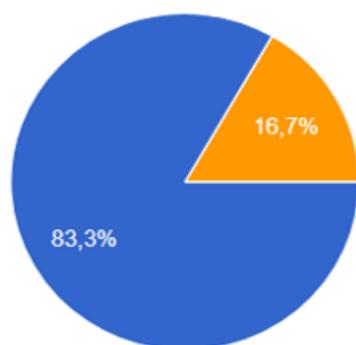
ОПП *Облік і оподаткування*

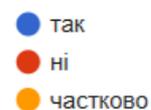
ОПП *Економіка*

ОПП *Соціальна робота*

ОПП *Психологія*

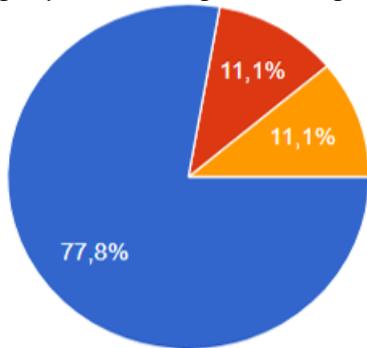
Аналіз розподілу відповідей на запитання **«Чи відома Вам процедура звернення у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності або наявності інформації про можливе таке порушення в освітній, науковій чи іншій діяльності учасників освітнього процесу в інституті?»** засвідчив, що переважна більшість респондентів надали ствердну відповідь, підтвердивши обізнаність із відповідним алгоритмом дій.

Водночас частина студентів зазначила, що володіє інформацією лише частково, що може свідчити про потребу в додатковому роз'ясненні окремих аспектів процедури. Незначний відсоток опитаних повідомив про відсутність інформації з цього питання.

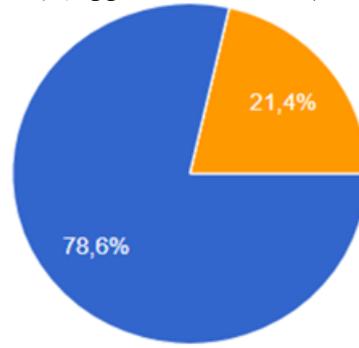
Отримані результати вказують на загалом достатній рівень поінформованості здобувачів освіти щодо механізмів реагування на порушення академічної доброчесності, однак водночас актуалізують необхідність посилення інформаційно-роз'яснювальної роботи, зокрема через проведення тематичних заходів, оновлення матеріалів на офіційному вебсайті інституту та поширення пам'яток для студентів.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи відома Вам процедура звернення у разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності або інформованості про можливість такого порушення в освітній, науковій чи іншій діяльності будь-кого з учасників освітнього процесу в інституті?»

ОПП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

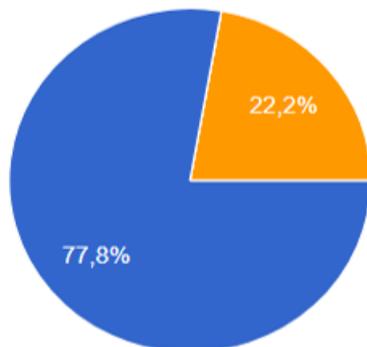

ОПП Професійна освіта (Цифрові технології)

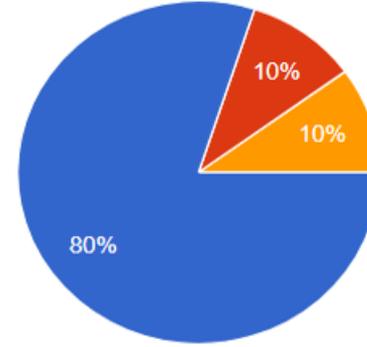

● так
● ні
● частково

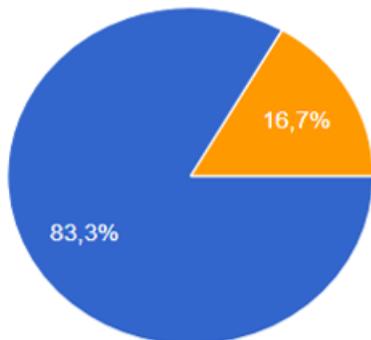
ОПП Облік і оподаткування

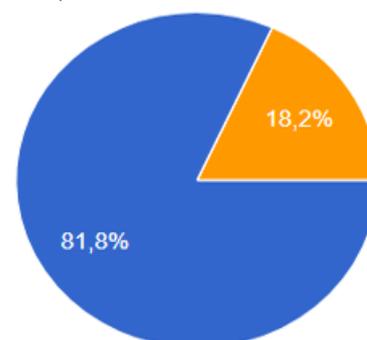
ОПП Економіка

ОПП Соціальна робота

ОПП Психологія

Відповіді опитаних підтвердили інформованість здобувачів освіти з санкціями, які можуть застосовуватися в разі недоброчесної поведінки.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи відома Вам про санкції у разі порушень академічної доброчесності, передбачені для здобувачів»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей		
		так	ні	важко відповісти
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	83,3%	-	16,8%
2.	Економіка	70%	-	30%

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей		
		так	ні	важко відповісти
3.	Облік і оподаткування	77,6%	-	22,4%
4.	Психологія	86,5%	-	13,5%
5.	Соціальна робота	91,6%	-	8,4%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	92,9%	-	7,1%

Позитивним аспектом є те, що абсолютна більшість респондентів на запитання «Чи були за час Вашого навчання в інституті випадки вимагання грошової або іншої матеріальної винагороди під час оцінювання знань, оформлення документів, поселення в гуртожиток тощо?» надали заперечні відповіді, що свідчить про відсутність, за їхніми оцінками, проявів корупційних практик у закладі освіти.

Розподіл відповідей респондентів на питання «Чи були, за час Вашого навчання в інституті, випадки вимагання грошової або іншої матеріальної вигоди при оцінюванні Ваших знань, при оформленні документів, при поселенні в гуртожиток тощо?»

№	Освітньо-професійна програма	Відсоток відповідей	
		так	ні
1.	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	-	100%
2.	Економіка	-	100%
3.	Облік і оподаткування	-	100%
4.	Психологія	-	100%
5.	Соціальна робота	-	100%
6.	Професійна освіта (Цифрові технології)	-	100%

Отримані результати дають підстави стверджувати, що освітній процес в інституті здійснюється з дотриманням принципів прозорості, об'єктивності та доброчесності. Водночас такі дані є важливим індикатором рівня довіри студентів до адміністрації та науково-педагогічних працівників.

Результати дослідження будуть використані для удосконалення системи поширення принципів академічної доброчесності в Навчально-реабілітаційному закладі вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».

Тому, вдячні кожному студенту, який пройшов опитування та залишив свої пропозиції щодо підвищення рівня академічної доброчесності в інституті:

- *Запровадити регулярні тренінги з академічного письма та коректного цитування джерел;*

- *Організувати консультаційний центр або онлайн-платформу з питань доброчесності;*

- *Заохочувати студентів до участі в обговореннях питань академічної етики;*
- *Відзначати приклади доброчесної поведінки студентів і викладачів;*
- *Підвищувати рівень цифрової грамотності та відповідального використання ІІІ в навчанні;*
- *Запровадити наставництво для першокурсників з питань етичної поведінки в освітньому середовищі;*
- *Дотримуватися всіх правил які вже є;*
- *На мою думку, рівень академічної доброчесності на достатньо хорошому рівні. Можливо є якісь прогалини, але поки з ними не зустрічався.*

Провідний фахівець відділу якості освіти
та науково-методичної роботи

Оксана ГЛОВ'ЮК

